

METODICKO-ORGANIZAČNÉ POKYNY

Geografickej olympiády (GO), kategórie A, B, Z (stredné školy)

Cieľ súťaže:

Cieľom Geografickej olympiády (GO) je prispieť k lepšiemu poznaniu Zeme, EÚ a ostatných regiónov sveta. GO podporuje nadobúdanie praktických geografických zručností, pri poznávaní krajiny. GO napomáha ponímať svet ako multikultúrny priestor, a tým vedie k akceptovaniu zvykov, tradícií a spôsobu života obyvateľov iných regiónov. GO sa zameriava na vysvetlenie zložitého vzťahu prírody a spoločnosti a ich interpretáciu. GO vytvára vyvážený a zodpovedný vzťah k životnému prostrediu, k jeho ochrane a tvorbe. Rozvíja environmentálne povedomie a humanizuje vzťah človeka ku krajine a prírode. Podporuje zásady a princípy vyjadrené v stratégii udržateľného rozvoja Zeme.

Účast' v súťaži:

Jednotlivci, žiaci stredných škôl a 2. stupňa 8-ročných gymnázií, v kategórii Z sa môžu súťaže zúčastniť aj žiaci 5.-9. ročníka ZŠ a 1.-4. ročníka osemročných gymnázií. Žiaci mladší ako 15 rokov však nemôžu postúpiť na medzinárodnú geografickú olympiádu IGEO.

Obsah súťaže:

Celé spektrum zručností a vedomostí z geografie, ktoré majú praktické uplatnenie, napr. práca s mapami, dátovými súbormi, jednotlivými prvkami krajiny a i.

Spôsob súťaže:

Testy, vypracovanie písomných prác, posterov a ich obhajoba.

Súťažné kategórie:

A, B, Z

Pokyny Geografickej olympiády (GO) v kategóriách A, B pre stredné školy

Súťaž GO v kategóriách A, B prebieha v troch kolách

V kategóriách A a B sa súťaží vypracovaním a obhajobou samostatnej písomnej práce alebo postera na vypísanú, resp. zvolenú tému a riešením úloh formou písomných testov. Práce/postery svojím názvom i obsahom musia byť originálne, súťažiaci musia písomne čestne vyhlásiť, že prácu/poster neprihlásil a neprezentoval v inej súťaži. V prípade zistenia, že sa súťažiaci zúčastnil s tou istou písomnou prácou/posterom viacerých súťaží, bude diskvalifikovaný vo všetkých súťažiach, a to aj dodatočne.

Témy samostatných prác vypisuje Slovenská komisia GO v dvoch kategóriách:

kategória A: Aktuálne problémy z regionálnej geografie sveta okrem SR a voľná téma – geografia zahraničných krajín, globálne a environmentálne problémy Zeme,

kategória B: Aktuálne problémy z geografie SR a voľná téma – geografia Slovenska, globálne a environmentálne problémy Slovenska.

Odporúčania pre vypracovanie písomných prác GO v kategóriách A, B sú v dokumente: https://www.iuventa.sk/files/documents/2_olympiady/import/Dokumenty%20pre%20ostranku/GO/Publik%C3%A1cie/VitajtevGO.pdf

Pokyny pre vypracovanie posterov a ich hodnotenie je uvedené na s. 3.

Školské kolo GO v kategóriách A, B sa uskutoční podľa inštrukcií jednotlivých škôl.

V školskom kole sa hodnotí písomná práca alebo poster max. 100 bodmi (85 b. za text, 10 b. za prílohy, 5 b. za literatúru). Prácu posudzuje školou určený pedagóg.

Do krajského kola postupujú práce/postery, ktoré učitelia geografie na jednotlivých participujúcich stredných školách uznajú za adekvátne účasti na krajskom kole (určenie maximálneho počtu postupujúcich za školu je v kompetencii krajských komisii GO).

Krajské kolo GO v kategóriách A, B sa skladá z troch súčastí:

1) Test – 35 otázok, čas trvania 45 minút

Časť z nich sú otázky uzavreté s výberom práve jednej správnej odpovede a druhá časť sú otvorené otázky so stručnou odpoveďou. Maximálne 35 bodov za test.

2) Hodnotenie odovzdaných písomných prác alebo posterov

V krajskom kole môže získať súťažiaci za prácu/poster maximálne 70 bodov (55 b. za text; 10 b. za prílohy; 5 b. za literatúru)

3) Prezentácia a obhajoba písomných prác/posterov

Za obhajobu práce/postera môže súťažiaci získať maximálne 15 bodov.

Spolu za všetky tri súčasti krajského kola možno získať 120 bodov.

O víťazovi a ďalších miestach v súťaži rozhoduje:

Celkový počet získaných bodov.

V prípade rovnosti bodov:

1) počet získaných bodov za test.

V prípade rovnosti aj tohto ukazovateľa:

2) kto určil najbližšie číslo k riešeniu vybratej otázky.

V prípade rovnosti aj tohto ukazovateľa:

3) rozhodne komisia (napr. celkove logickejšie odpovede na test alebo lós).

Počas riešenia testu môžu súťažiaci používať tituly:

Tolmáči, L., Magula, A. a kol.: Školský geografický atlas Slovensko; MAPA Slovakia Plus, s. r. o. Bratislava; 1. vydanie, 2019, ISBN: 978-80-8067-324-6

Čeman, R. a kol.: Školský geografický atlas SVET; MAPA Slovakia Plus, s. r. o. Bratislava; 3. doplnené vydanie, 2019, ISBN: 978-80-8067-260-7

Popríklad iný atlas

Pri písaní testu možno použiť maximálne dva knižné tituly.

Pri vypracovaní testu možno používať kalkulačku, pravítko, rysovacie potreby, farebné perá, farbičky. Zakázané je používanie mobilov (aj ako kalkulačiek) a iných elektronických zariadení s pripojením na internet.

Všetky výsledky krajského kola budú zverejnené na stránke www.zmaturuj.com na FB Geografická olympiáda, na stránke www.regionálnageografia.sk a na stránkach jednotlivých okresných úradov v sídle kraja a poverených CVČ.

Celoštátne kolo GO kategórií A, B pozostáva z troch súčastí:

A) Vedomostný test, ktorý obsahuje od 10 do 30 zadaní rôzneho charakteru (výber správnej alternatívy, pravda-nepravda, s doplnením odpovede, zadanie esejové). Čas riešenia je 60 minút, za ktoré možno získať maximálne 50 bodov

B) Hodnotenie odovzdaných písomných prác alebo posterov

V celoštátnom kole môže získať súťažiaci za prácu/poster max. 70 b. (55 b. za text, 10 b. za prílohy, 5 b. za literatúru)

C) Prezentácia a obhajoba písomných prác/posterov

Za obhajobu práce možno získať maximálne 15 bodov.

Spolu môže získať súťažiaci GO v kategórii A, B maximálne 135 bodov.

O poradí súťažiacich rozhoduje celkový počet dosiahnutých bodov, v prípade rovnosti bodov počet bodov získaných za vedomostný test.

POKYNY PRE VYPRACOVANIE POSTEROV A ICH HODNOTENIE

Základné časti tohto nového typu súťažného prvku Geografickej olympiády (GO) tvoria **poster** (vo formáte .pdf a v tlačenej verzii), jeho **prezentácia** a **abstrakt**.

Poster (vo formáte .pdf) a jeho abstrakt (v niektorom z formátov .doc, .docx, .pdf) musia byť zaslané najneskôr 7 dní pred konaním školského kola GO organizátorovi školského kola.

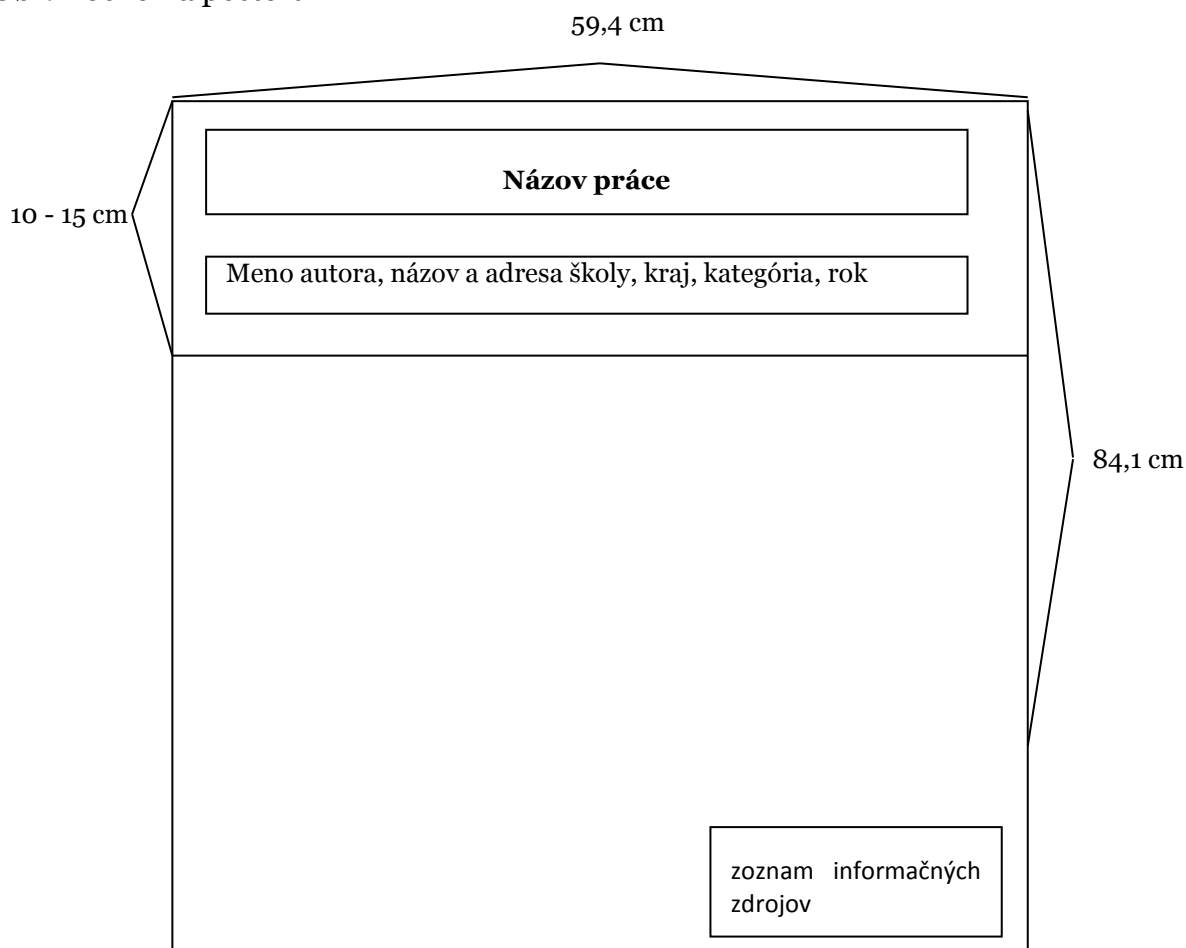
Organizátor školského kola (pedagóg) zašle najneskôr 1 týždeň po konaní školského kola elektronickú verziu posteru a jeho abstraktu príslušnému predsedovi krajskej komisie GO a predsedovi celoslovenskej komisie GO na adresu postery.GO@gmail.com

Poster a jeho abstrakt v priebehu vyšších kôl GO už nemožno meniť. Na poster bude členom hodnotiacej komisie vypracovaný písomný posudok.

POSTER

Poster, ktorý postúpi na krajské kolo, musí byť vytlačený, spevnený na hornej a dolnej strane a vybavený šnúrkou alebo tak, aby ho bolo možné zavesiť na stenu prípadne na panel. Rozmery posteru (obr. 1) vo formáte A1 sú 59,4 cm (šírka) x 84,1 cm (výška). Orientácia posteru musí byť na výšku.

Obr. 1 Schéma posteru

Členenie posteru a obsah jednotlivých častí je nasledovný:

- **Úvod** – teoretický základ, z ktorého vychádzali stanovené ciele práce, prípadne hypotéza, ktorú chcel autor práce dokázať alebo poprieť a stručné zdôvodnenie výberu témy práce.
- **Ciele práce** – konkrétne ciele, ktoré si autor zadal na základe teoretických vedomostí.
- **Metódy** – konkrétne postupy, pomocou ktorých autor dosiahol stanovené ciele práce.

- **Výsledky** – súbor obrázkov, grafov, tabuliek, schém, textov alebo iných dokumentačných materiálov, ktoré dokazujú plnenie jednotlivých cieľov práce použitím stanovených postupov a metód.
- **Záver** – zhrnutie a zhodnotenie výsledkov práce, v závere môže byť spomenutý význam práce v konkrétnej oblasti.
- **Zoznam informačných zdrojov** (printových a elektronických). Maximálny počet textových znakov na celom posteru nesmie prevyšovať 7000 znakov (vrátane medzier).

PREZENTÁCIA POSTERU

Dĺžka prezentácie je stanovená na maximálne 10 minút + 5 minút na obhajobu a diskusiu.

Použitie techniky, ako napr. pc, , dataprojektor, reproduktory, sa počíta v rámci stanoveného času na prezentáciu a nie ako extra čas pre prezentáciu. Pokiaľ je použitá technika, nesmie byť náplňou tejto názornej prezentácie obsah posteru, je prípustné krátke video, animácia alebo model, ktorý vyžaduje priestorovú ukážku.

V žiadnom prípade nesmie byť náplňou samotný už na posteru uvádzaný text v nezmenenej podobe.

ABSTRAKT

Pre kategóriu A a B Geografickej olympiády je povinný abstrakt. Abstrakt začína uvedením názvu posteru, mena, školy autora a školského roku, v ktorom sa súťaž GO koná. Abstrakt je krátka forma zhrnutia projektu, ktorá obsahuje teoretické uvedenie danej problematiky, stanovenie cieľov a postupov práce, stručné konštatovanie výsledkov, ich zhodnotenie a prínos. Do abstraktu sa nekladajú žiadne tabuľky, grafy ani obrázky.

Abstrakt nesmie byť dlhší ako na jednu stranu A4, má mať riadkovanie 1,5, písmo má byť použité Times New Roman 12 - bold pre nadpis, štandardné písmo pre ostatný text.

Postery svojím názvom i obsahom musia byť originálne. V závere abstraktu súťažiaci musí písomne čestne vyhlásiť (ide o čestné vyhlásenie o originalite), že poster neprihlásil a neprezentoval v inej súťaži. V prípade zistenia, že sa súťažiaci zúčastnil s tým istým posterom (i keď pod upraveným názvom) viacerých súťaží, bude diskvalifikovaný vo všetkých súťažiach, a to aj dodatočne.

Súťažiaci predkladá písomnú prácu a poster v alternatíve, nie oba typy súťažných prvkov súčasne. Poznámka: originalita sa vzťahuje aj na súťažiacich s písomnou prácou.

HODNOTENIE POSTEROV

Školské kolo: ➤ 100 bodov, z toho:

- 75 b. za originalitu, formu, technickú a estetickú úroveň (75 – 45 b. veľmi dobrá; 44 – 35 b. dobrá; 34 – 25 b. priemerná, 24 - 1 b. podpriemerná)
- 20 b. za stvárnenie (20 –18 b. originálny, rôznorodý vhodný dokumentačný materiál s textami a odbornou interpretáciou; 17 – 14 b. rôznorodý vhodný dokumentačný materiál s textami bez interpretácie; 13 – 10 b. hlavne obrázky s textom, interpretované; 11 – 6 b. hlavne obrázky s textom, neinterpretované; 5 – 1 b. hlavne obrázky bez textu, neinterpretované; 0 b. bez príloh)
- 5 b. za literatúru (5 b. odborná, vhodná, citovaná; 4 b. odborná, vhodná, necitovaná; 3 b. populárna, vhodná, citovaná; 2 b. populárna, vhodná, necitovaná; 1 b. iná, citovaná; 0 b. nevhodná, necitovaná, bez literatúry)

Krajské kolo: ➤ 70 bodov, z toho:

- 55 b. za originalitu, formu, technickú a estetickú úroveň (55 – 45 b. veľmi dobrá; 44 – 35 b. dobrá; 34 – 25 b. priemerná, 24 - 1 b. podpriemerná)
- 10 b. za stvárnenie (10 – 9 b. originálny, rôznorodý vhodný dokumentačný materiál s textami a odbornou interpretáciou; 8 – 7 b. rôznorodý vhodný dokumentačný materiál s textami bez interpretácie; 6 – 5 b. hlavne obrázky s textom, interpretované; 4 – 3 b. hlavne obrázky s textom, neinterpretované; 2 – 1 b. hlavne obrázky bez textu, neinterpretované; 0 b. bez príloh)

- 5 b. za literatúru (5 b. odborná, vhodná, citovaná; 4 b. odborná, vhodná, necitovaná; 3 b. populárna, vhodná, citovaná; 2 b. populárna, vhodná, necitovaná; 1 b. iná, citovaná; 0 b. nevhodná, necitovaná, bez literatúry)

➤ 15 bodov za prezentáciu a obhajobu (15 – 11 b. veľmi dobrá, 10 – 6 dobrá, 5 – 1 slabá) rovnako ako pre práce

Celoštátne kolo: ➤ 70 bodov, z toho:

- 55 b. za originalitu, formu, technickú a estetickú úroveň (55 – 45 b. veľmi dobrá; 44 – 35 b. dobrá; 34 – 25 b. priemerná, 24 – 1 b. podpriemerná)
- 10 b. za stvárnenie (10 – 9 b. originálny, rôznorodý vhodný dokumentačný materiál s textami a odbornou interpretáciou; 8 – 7 b. rôznorodý vhodný dokumentačný materiál s textami bez interpretácie; 6 – 5 b. hlavne obrázky s textom, interpretované; 4 – 3 b. hlavne obrázky s textom, neinterpretované; 2 – 1 b. hlavne obrázky bez textu, neinterpretované; 0 b. bez príloh)
- 5 b. za literatúru (5 b. odborná, vhodná, citovaná; 4 b. odborná, vhodná, necitovaná; 3 b. populárna, vhodná, citovaná; 2 b. populárna, vhodná, necitovaná; 1 b. iná, citovaná; 0 b. nevhodná, necitovaná, bez literatúry)

➤ 15 bodov za prezentáciu a obhajobu (15 – 11 b. veľmi dobrá, 10 – 6 dobrá, 5 – 1 slabá), rovnako ako pri práci.

Pokyny k súťaži Geografickej olympiády (GO) v kategórii Z pre stredné školy

Súťaž GO v kategórii Z prebieha v troch kolách

Školské kolo tvorí jeden test: 30 otázok, čas trvania 35 min.

Súťaží sa online na internete.

Všetky úlohy sú na výber správnej odpovede z možností A, B, C, D, pričom práve jedna odpoveď je správna. Pri vypracovaní testu možno využiť všetky dostupné pomôcky (atlasy, knihy encyklopédie aj technické prostriedky vrátane internetu). Zakázané je vzájomné napomáhanie, našepkávanie či cudzia výpomoc.

O víťazovi a ďalších miestach v súťaži rozhoduje:

1) počet správne zodpovedaných otázok,

2) čas, ktorý súťažiaci využil na odoslanie odpovede.

Čas sa meria od začiatku riešenia testu automaticky.

Do výsledkovej listiny nebudú zaradení súťažiaci, ktorí prekročia pri riešení 35 minút a odošlú test neskôr.

Testov sa môžu zúčastniť aj žiaci základných škôl (5.-9. ročník) a osemročných gymnázií (1.-4. ročník).

Na školské kolo sa možno zaregistrovať buď v domácom prostredí alebo v počítačovej učebni školy.

Súťaž bude prebiehať na internetovej stránke <https://www.zmaturuj.com/>. Registrácia znamená presné vyplnenie základných osobných údajov na určenie postupujúcich. Správne riešenia úloh budú oznámené ďalší deň po konaní súťaže a poradie súťažiacich v jednotlivých krajoch bude oznámené do jedného týždňa od konania školského kola na stránke <https://www.zmaturuj.com/>, na FB Geografická olympiáda aj na stránkach www.olympiady.sk a www.regionálnageografia.sk

Postupujúcich do krajského kola určia jednotlivé krajské komisie GO.

Krajské kolo tvorí jeden test – 35 otázok, čas trvania 45 minút

Časť z nich sú otázky uzavreté s výberom práve jednej správnej odpovede a druhá časť sú otvorené otázky so stručnou odpoveďou.

O víťazovi a ďalších miestach v súťaži rozhoduje:

Celkový počet získaných bodov.

V prípade rovnosti bodov:

1) počet získaných bodov za osobitne vyznačené otázky.

V prípade rovnosti aj tohto ukazovateľa:

2) kto určil najbližšie číslo k riešeniu vybratej otázky.

V prípade rovnosti aj tohto ukazovateľa:

3) rozhodne komisia (napr. celkove logickejšie odpovede na test alebo lós).

Počas riešenia testu môžu súťažiaci používať tituly:

Tolmáči, L., Magula, A. a kol.: Školský geografický atlas Slovensko; MAPA Slovakia Plus, s. r. o. Bratislava; 1. vydanie, 2019, ISBN: 978-80-8067-324-6

Čeman, R. a kol.: Školský geografický atlas SVET; MAPA Slovakia Plus, s. r. o. Bratislava; 3. doplnené vydanie, 2019, ISBN: 978-80-8067-260-7

Poprípade iný atlas

Pri písaní testu možno použiť maximálne dva knižné tituly. Pri vypracovaní testu možno používať kalkulačku, pravítko, rysovacie potreby, farebné perá alebo farbičky. Zakázané je používanie mobilov (aj ako kalkulačiek) a iných elektronických zariadení s pripojením na internet.

Krajské kolo GO v kategórii Z podľa jednotlivých krajov sa uskutoční v presne určených priestoroch s vylúčením cudzej pomoci. Všetky výsledky krajského kola budú zverejnené na stránke <https://www.zmaturuj.com/>, na FB Geografická olympiáda a na stránke www.regionalnageografia.sk a na stránkach jednotlivých okresných úradov v sídle kraja a poverených CVČ.

Celoštátne kolo pozostáva z troch súčastí:

A) Vedomostný test, ktorý obsahuje od 10 do 30 zadaní rôzneho charakteru (výber správnej alternatívy, pravda-nepravda, s doplnením odpovede, zadanie eseje). Čas riešenia je 60 minút, za ktoré možno získať maximálne 50 bodov.

B) Multimediálny test, ktorý tvorí 25 otázok s výberom správnej odpovede alebo doplnenie krátkej odpovede. Čas riešenia 30 minút s možnosťou získať maximálne 25 bodov.

C) Praktický test, ktorý má minimálne 2 až 20 otázok s riešeniami, ktoré vyžadujú širokú paletu zručností (IT, kartografické, grafické, analytické a i.). Maximálny počet bodov za praktický test je 60. Čas riešenia je 3-4 hodiny, v závislosti od počtu a náročnosti zadaní.

Spolu za všetky tri testy možno získať 135 bodov.

O poradí súťažiacich rozhoduje celkový počet dosiahnutých bodov, v prípade rovnosti bodov počet bodov získaných za praktický test.

Odporúčaná literatúra pre testy na Geografickú olympiádu

Bizubová M. a kol.: Geografia pre 1. ročník gymnázií, SPN Bratislava, 2008

Tolmáči, L. a kol.: Geografia pre 2. ročník gymnázií, VKÚ Bratislava, 2009

Lauko, V. a kol.: Geografia pre 2. ročník gymnázií – Slovensko, Orbis Pictus Istropolitana, 2004

Allaby, M. a kol.: Ottova obrazová encyklopédia – Zem, Ottovo nakladateľstvo, 2010

Tolmáči, L., Magula, A. a kol.: Školský geografický atlas Slovensko; MAPA Slovakia Plus, s. r. o. Bratislava; 1. vydanie, 2019, ISBN: 978-80-8067-324-6

Čeman, R. a kol.: Školský geografický atlas SVET; MAPA Slovakia Plus, s. r. o. Bratislava; 3. doplnené vydanie, 2019, ISBN: 978-80-8067-260-7

Zubriczký, G.: Geografia štátov sveta, Mapa Slovakia, Bratislava, 2009

Magula, A. a kol.: Svet 2016, Dáta do vrečka, Mapa Slovakia, Bratislava, 2016

Vaňková, Z.: Geografia 1, Pracovný zošit pre 1. ročník gymnázií, Mapa Slovakia Plus, Bratislava 2018, ISBN 978-80-8067-322-2

Autorský kolektív GO pre SŠ a 2. stupeň OG:

prof. RNDr. Ladislav Tolmáči, PhD., vedúci autorského kolektívu

Katedra regionálnej geografie, ochrany a plánovania krajiny, Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave, Ilkovičova 6, B-1 č. 546, 842 15 Bratislava

+421 2 60 29 64 30, ladislav.tolmaci@uniba.sk

Zostavil: Autorský kolektív GO pre SŠ a OG

Vydala: Slovenská komisia Geografickej olympiády, 2019

Vyhlasovateľom GO je MŠVVaŠ SR, finančný a organizačný garant krajských kôl sú okresné úrady v sídle kraja, celoštátneho kola IUVENTA, odborný garant je SK GO. Ďalšiu finančnú podporu poskytujú: Prírodovedecká fakulta UK v Bratislave, Mapa Slovakia Plus, s. r. o. a vydavateľstvo DAJAMA, s. r. o.